

Egegaard i Lindbjerg – Matrikel nr. 8a – (Nr. 8 i 1688)

Egegaard i Lindbjerg - 1954

Når man skal skrive historien om en landsbys gårde er det nærliggende at tage et kig på Christian den Femtes matrikel fra 1688. Matriklen var en landsdækkende registrering af al jord i Danmark som blev udarbejdet for at skabe et mere retfærdigt grundlag for beskatning. Mens de tidligere matrikler fra 1662 og 1664 havde været upræcise og uretfærdige, da de alene var baseret på indsendte jordebøger fra lensmænd og godsejere, blev den nye matrikel udarbejdet ud fra en opmåling og vurdering af jordens ydeevne (bonitet). Resultatet blev for hver ejendom angivet i hartkorn.

Matriklen fra 1688 kom til at gælde i 156 år, indtil den nuværende matrikel fra 1844 trådte i kraft.

Fra matriklen 1688 fås her et indblik i ejer- og fæsteforholdene i Lindbjerg på den tid. Oplysning om gårdenes ejere (Proprietarius) er en information der er nødvendig for at finde frem til nogle af de kilder, der skal anvendes ved udarbejdelse af den enkelte gårds historie. Matrikelnummer og hartkorn er vigtige informationer, når den enkelte gård skal identificeres i senere kilder, hvor fæsteren ikke længere er den samme.

Ved et kig i skemaet med matriklen 1688 for Lindbjerg ses at der er 9 gårde med tildelt matrikelnummer, samt en husmand og Lindbjerggaard som ikke blev tildelt et matrikelnummer.

Som det ses, har ingen af gårdene samme størrelse.

Matriklen af 1688 for Lindbjerg by, Harriidslev sogn				
Proprietarius	No.	Fæster	Gammel Matricul	Nye Matricul
			Hartkorn Td Skp Fjk Alb	Hartkorn Td Skp Fjk Alb
Velb. Jomfrue Mette Kaas nu Hr. Grev Reventlow	1	Jens Jensen	4 6 3 -	4 6 3 2½
Peter von Spreckelsen	2	Jens Christensens øde gård	9 3 - -	7 2 - 2
Velb. Jomfrue Mette Kaas nu Hr. Grev Reventlow	3	Jens Sørensen	12 - 3 -	9 1 2 2
Velb. Jomfrue Mette Kaas nu Hr. Grev Reventlow	4	Søren Christensen	10 7 - -	8 3 2 -
Peter von Spreckelsen	5	Christen Madsen	9 3 - -	8 1 2 ½
Velb. Hans Friis	6	Peder Jensens øde	11 2 - -	9 5 1 1
Peter von Spreckelsen	7	Christen Pedersen	5 - - -	6 5 - 1½
Peter von Spreckelsen	8	Niels Sørensens enke Kirsten Jensdatter	9 3 - -	8 4 2 -
Velb. Jørgen Kaas	9	Jens Rasmussen	4 4 - -	3 5 - 1
		Husmand Peder Jensen, tilforne Peder Andersen	- - - -	- 3 - 2½
Velb. Jomfrue Mette Kaas nu hans højhed Excellence Reventlow		Lindbjerg Skov taxeres til:	1 1 1 1	- 4 1 -
		Lindbjerggaard:		
		Lave Mortensen, tilforne øde, sidst beboet af Morten Thomasen.	20 3 2 2	11 5 3 -
Støvringgaard		Af 100 svins olden, nu af skoven	4 1 1 1	- 2 - 1½

Som det fremgår af matriklen, var der flere forskellige ejere af gårdene i Lindbjerg.

Gårdene matrikel nr. 2, 5, 7 og 8 var i 1688 ejet af Peter von Spreckelsen til Dronningborg.

Matrikel nr. 6 var ejet af Oberst Hans Friis til Clausholm.

Matrikel nr. 1, 3 og 4 var ejet af Mette Kaas, nu grev Reventlow til Himmestrup og var såkaldt strøgods.

Matrikel nr. 9 var ejet af Velbårne Jørgen Kaas der var søn af Støvringgaards tidligere ejer Mogens Kaas.

Og endelig hørte Lindbjerggaard under Støvringgaard der i 1688 var ejet af enke Margrethe Fuiren.

Egegaard fik i 1688 matrikel nr. 8, og var en af de fire gårde der dengang tilhørte Peter von Spreckelsen på Dronningborg Slot.

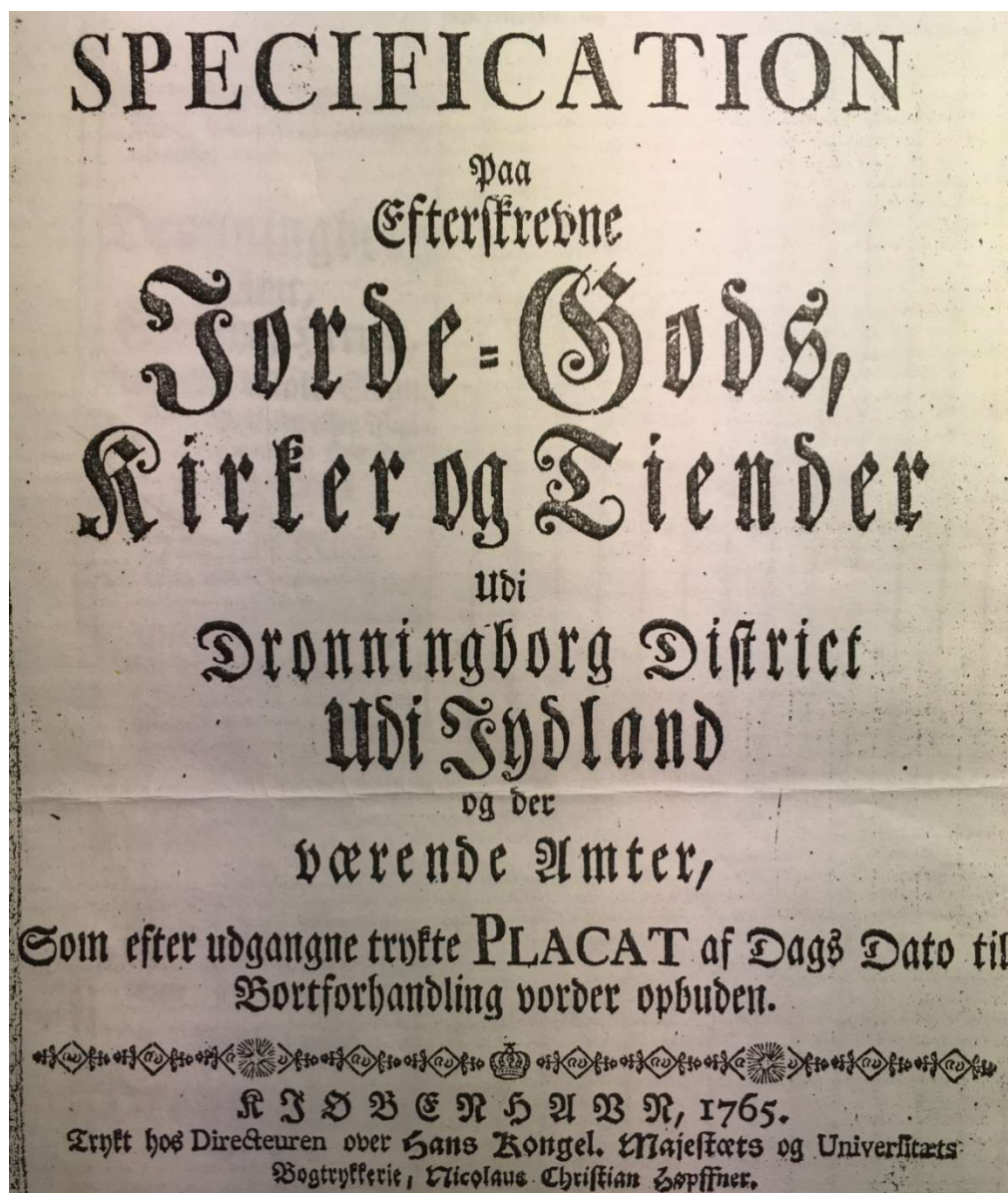
Disse gårde havde siden midten af 1500-tallet hørt under Dronningborg Slot som tilhørte kronen (kongen) frem til 1661 og bønderne var såkaldte kronbønder. De mange krige i første halvdel af 1600-årene tærede

imidlertid på kronens økonomiske ressourcer. Dronningborg Slot blev hårdt medtaget af krigene hvor Jylland flere gange blev besat, plyndret og afbrændt af fjendtlige styrker og efter Karl Gustav Krigene (1657-1660) blev Frederik den Tredje tvunget til at afhænde meget af sit gods som i mange tilfælde blev overtaget af hans kreditorer der måtte købe godset for at få deres tilgodehavender. Ved skøde dateret 9 september 1661 blev Dronningborg Slot med tilhørende bøndergods solgt til Anna, afg. Lucas von Spreckelsens enke og arvinger samt Joachim Beckmand i Hamborg. Det tidligere krongods i Lindbjerg kom herved i privat eje. En vigtig klausul ved handlerne var dog at der blev fastsat tilbagekøbsbetingelser, den såkaldte relutionsret, der sikrede at kongen senere havde mulighed for at købe godset tilbage.

Det skulle senere vise sig at disse tilbagekøbsbetingelser kom til at få stor betydning for de fire gårde i Lindbjerg. I slutningen af 1600-årene blev der udlagt en del krongods til underhold for et nationalt rytteri. Dette såkaldte ryttergods lå meget spredt og da der viste sig stadig stigende vanskeligheder med inddrivelse af rytterbøndernes ydelser, blev det nødvendigt med en gennemgribende reorganisering af systemet. I årene 1711-1720 gennemførtes derfor en fuldstændig omlægning af ryttergodset. Ved omfattende køb, salg og mageskifte af krongods samledes kronens ryttergods derefter i 12 kompakte rytterdistrikter. Et af disse var Dronningborg Rytterdistrikt som blandt andet blev dannet af tidligere krongods i området. Fredrik 4. havde benyttet sig af relutionsretten da det blev muligt at tilbagekøbe gods fra både Dronningborg Slot og Mariager Kloster. Af det tilbagekøbte gods blev Dronningborg Rytterdistrikt oprettet. Dronningborg Slot blev herefter nedbrudt.

Lindbjergs hidtidige fæstebønder under Dronningborg Slot blev nu såkaldte "Rytterbønder" der skulle svare portions- eller rytterholdspenge til underhold og løn for de udskrevne ryttere. Til gengæld var de indtil 1732 fritaget for landgilde, arbejdsydelser og skatter.

Tiden med Dronningborg Rytterdistrikt kom til at vare i knap 50 år. I 1740-erne påbegyndtes bortsalg af ryttergodserne, dels som følge af begrænsninger af regimenternes antal og dels af statsfinansielle grunde, og i 1765 kom turen til Dronningborg Rytterdistrikt. Ved en plakat, tryk i 1765 hos Directeuren over Hans Kongelige Majestæts og Universitets Bogtrykkerie i København, blev hele distriktets jordegods, kirker og tiender sat til salg ved auktion som blev afholdt i Randers over 3 dage som var den 3., 4. og 5. juli samme år og her blev de fire ryttergårde i Lindbjerg alle solgt til de hidtidige fæstere.

Trykt auktionsplakat med ryttergodset under Dronningborg Rytterdistrikt

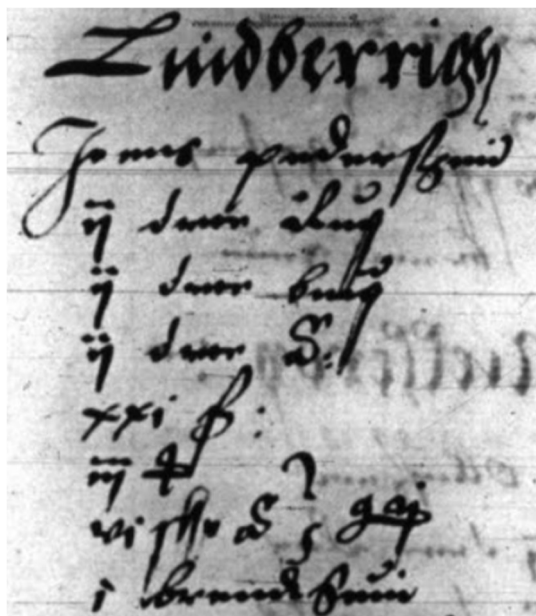
n.	Amt, Herred, Sogn og Bye.	Ager og Eng.				Skovsktyld.				Møllestkyld.				Land- gilde.		Hus og Arbejds- Penge.		
		Dr.	Skp	Gr.	Alb.	Dr.	Skp	Gr.	Alb.	Dr.	Skp	Gr.	Alb.	Al.	Sk.	Al.	Sk.	
Lindberg.																		
2	Jens Pedersen	=	=	7	2	=	2	=	=	=	=	=	=	=	10	87	=	=
5	Niels Madsen	=	=	8	1	2	$\frac{1}{2}$	=	=	=	=	=	=	=	12	28	=	=
7	Christen Pedersen	=	=	6	5	=	$1\frac{1}{2}$	=	=	=	=	=	=	=	9	92	=	=
8	Peder Andersen	=	=	8	4	2	=	=	=	=	=	=	=	=	12	81	=	=

Ryttergårdene i Lindbjerg der var sat på auktion i 1765.

• Vgedags tienneur tii Biellerij Lide gaarde
 Perfectionder
 Luudsexig
 Andenck Jan Jan;
 Andenck Besing;
 Andenck Andenck Jan.

Følgende har gennem ca. 450 år været fæstere og ejere af Egegaard i Lindbjerg:

Gårdens ældst kendte fæstebonde. Jens Pedersen nævnes som gårdens fæster i Dronningborg Slots jordebog fra 1579.

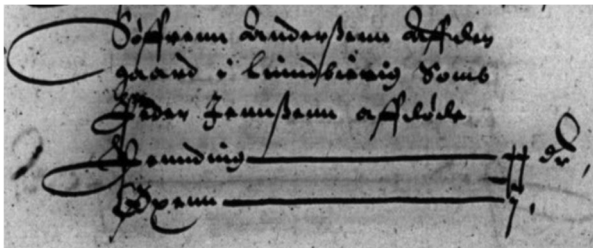

Fæstebonde til Dronningborg Slot (død ca. 1623). Peder Jensen var sandsynligvis søn af gårdens forrige fæster. Han nævnes som fæstebonde på gården i de bevarede jordebøger og skattemandtal i perioden fra 1604 til 1623.

Søren Andersen - (1624 – ca. 1659)

Fæstebonde til Dronningborg Slot (død ca. 1659). Han var gift med **Kirsten Pedersdatter** der muligvis var datter af den forrige fæster Peder Jensen.

Af lensregnskabet for Dronningborg Len ses at Søren Andersen fik fæste på gården i regnskabsåret 1623/24 og at den forrige fæster Peder Jensen var død.

Stedsmål i regnskabsåret 1623/24.

Søren Andersen af den gård i Lindbjerg som Peder Jensen afdøde.

Kirsten Pedersdatter - (1660 – eft. 1664)

Søren Andersens enke. I skattemandtal fra 1660 oplyses at Kirsten Pedersdatter havde 2 hjemmeboende børn. Ved matriklen i 1662 og igen i 1664 blev gårdens hartkorn sat til 9 Td. og 3 Skp.

Det var i Kirsten Jensdatters tid at kongen, ved skøde dateret 9. september 1661, solgte Dronningborg Slot til familien von Spreckelsen fra Hamborg.

Niels Sørensen Bjerre - (før 1672 - 1684)

Fæstebonde til Dronningborg Slot (død 1684). Gift med **Kirsten Jensdatter** (ca. 1640-1704). Niels Sørensen Bjerre kan muligvis være en søn af den forrige fæster og være et af de børn der boede hjemme hos Kirsten Pedersdatter i 1660. Der er dog ikke fundet kilder der kan dokumentere det.

I en sag ført ved Støvring Herredsting den 13. august 1679 blev Niels Sørensen Bjerres hustru Kirsten Jensdatter anklaget for at have slået husmanden Peder Andersens hustru Bodil Laursdatter. Ved et syn blev det konstateret at Bodil Laursdatter havde blå mærker over albuen og på skulderen. Hun skulle også have haft blå slag på hemmelige steder som ikke kunne synes. (Tingbogen for Støvring Herred 1679-1684 side 24A)

Kirsten Jensdatter – (1685 - 1792)

Niels Sørensen Bjerres enke der sad på gården frem til 1692 hvor hun indgik i et nyt ægteskab.

I en sag om restancer ført ved Støvring Herredsret den 21. oktober 1685 oplyses at Niels Bjerres enke havde 4 børn. (Tingbogen for Støvring Herred 1684-1688 side 40B)

Niels Christensen Bjerre – (1692 - 1728)

Fæstebonde til Dronningborg og senere rytterbonde (død 1728). Gift den 4. september 1692 i Harridslev med enken på gården **Kirsten Jensdatter** (ca. 1640-1704). Gift igen 1704 i Harridslev med **Kirsten Sørensdatter** (ca. 1678-1738).

Efter Niels Bjerres død i 1728 førte Krigsråd og Regimentskriver ved rytterdistriktet, Marcus Ulsøe, sag mod enken Kirsten Sørensdatter på grund af restance med kongelige skatter og månedspenge m.m. Dommen lød på at fæstet var forbrudt. (Dronningborg Birks Justitsprotokol 1726-1735 side 211A)

Anders Christensen Linde – (1728 – 1760)

Rytterbonde ved Dronningborg Rytterdistrikt (ca. 1696-1760). Gift 1728 i Harridslev med **Kirsten Pedersdatter** (1703-1780), datter af Peder Jensen Christensen og Dorthe Jensdatter i Lindbjerg. Med Anders Christensen Linde og hustru Kirsten Pedersdatter var det en ny slægt der rykkede ind på gården. I ægteskabet blev der født 2 sønner og 2 døtre.

Kirsten Pedersdatter – (1760 – 1763)

Anders Christensen Lindes enke sad på gården i 3 år inden den blev overdraget til sønnen Peder.

Peder Andersen – (1763 - 1766)

Rytterbonde ved Dronningborg Rytterdistrikt (1737-1798), søn af den forrige fæster. Ved Ryttersessionen den 15. juni 1763 indstiller regimentsskriveren, at Anders Christensens søn Peder Andersen skal have gården i fæste.

Den gård i Lindbjerg, moderen Anders Christensens enke beboer, og nu afstår, imod ophold sin livstid. Bygning og besætning i stand og aulingen i drift. (Dronningborg Rytterdistrikts regnskab 1763, Indfæstninger angående)

Peder Andersen var ugift men blev udlagt som barnefader til en dreng med navn Simon som Dorthe Simonsdatter fødte i Lindbjerg sidst på året i 1763. Ved folketællingen i 1787 op lyses at Peder Andersen var svag i det en ben.

Christen Andersen Linde – (1766 - 1811)

Selvejergårdmand – (1732-1811), en ældre broder til Peder Andersen og søn af Anders Christensen Linde og Kirsten Pedersdatter. Gift den 9. august 1798 i Harridslev med **Maren Jensdatter** (1767-1847), Datter af gårdmand Jens Christensen og hustru Anne Thøgersdatter i Harridslev.

Dronningborg Rytterdistrikt blev solgt ved en kæmpe auktion afholdt over 3 dage, nemlig den 3. til 5. juli 1765. Rytterdistriktets gårde i Lindbjerg blev bortauktioneret torsdag den 4. juli 1765. Christen Andersen i Lindbjerg bød 120 rigsdaler pr. td. hartkorn, hvilket i alt summerede sig til 1.027 rigsdaler og 48 skilling. Kautionsist var den stedlige præst. Af auktionsbetingelserne fremgik, at Kongen ville lade halvdelen af købesummen indestå på 1. prioritet.

Det Kongeligt skøde til Christen Andersen blev udstedt 30. september 1766 og tinglæst ved Dronningborg Birk 7. marts 1776.

Selvom den yngste søn Peder, født 1737, havde fået fæstet på gården og overtaget den efter forældrene, blev det den ældste søn Christen, født 1732, der købte gården til selveje ved den store auktion i 1765.

De 2 brødre boede nu sammen på gården som ugifte i godt 30 år og har formentlig drevet den i fælleskab, med moderen på aftægt indtil hendes død i 1780.

Ved første folketællingen fra 1787 kan man få et kig ind i gården:

2. Familie – (Lindbjerg 1787)

Christen Andersen, 56 år, Ugift, Hosbonde, Bonde og Gaard Beboere.

Peder Andersen, 51 år, Ugift, Tieneste Folk, Swag i det eene Been.

Jens Jensen, 20 år, Ugift, Tieneste Folk.

Jens Andersen, 20 år, Ugift, Tieneste Folk

Kirsten Jensdatter, 29 år, Ugift, Tieneste Folk.

Anne Jensdatter, 17 år, Ugift, Tieneste Folk.

Her ses de 2 brødre, med Christen Andersen som bonde og gårdbeboer og Peder Andersen registreret som tjenestefolk. 2 karle og 2 piger tjente på gården.

Endnu gik 10 år inden den yngste af brødrene Peder Andersen døde på gården i februar 1798, og blev begravet på Harridslev Kirkegaard Dominica Invocavit, hvilket var den 25. februar, den 1. søndag i Fasten.

Der blev afholdt skifte efter Peder Andersen samme år den 27. juli. (*Dronningborg Birks Skifteprotokol 1792-1803, side 135A*)

Ved Peder Andersens død var broderen Christen efterhånden blevet 66 år gl., men alligevel var det ikke for sent for ham at indgå et ægteskab og sikre en arving til gården.

13 dage efter at skiftet efter Peder Andersen blev Christen Andersen, den 9. august 1798, gift i Harridslev Kirke med den 35 år yngre gårdmandsdatter Maren Jensdatter fra Harridslev.

En ung kone rykkede ind på gården i Lindbjerg og i de efterfølgende 7 år blev der i ægteskabet født 4 børn. Christen Andersen var 73 år da det yngste barn, datteren Kirsten, blev født den 7. december 1805.

Da Christen Andersen døde i 1811, skrev præsten følgende i kirkebogen:

*1811 den 21. juni begravet **Christen Andersen Linde**, gaardmand i Lindbjerg, død den 15. juni ved solens nedgang af alderdoms svaghed, gammel 79 aar og 5 uger.*

Udover hustruen efterlod Christen Andersen sig sønnen Anders på 11 år og datteren Kirsten på 5 år.

Maren Jensdatter – (1811 - 1839)

Gårdejerske – (1767-1847), enke efter den forrige ejer Christen Andersen Linde.

Maren Jensdatter fik den 9. juli 1811 tilladelse til at hensidde i uskiftet bo og hun drev nu gården videre i 28 år uden at indgå i et nyt ægteskab.

Anders Christensen Linde - (1839 – 1860)

Gårdejer (1799-1860), søn af den forrige ejer. Gift den 27. oktober 1832 i Harridslev med **Else Pedersdatter** (1813-1842), (født i Lem), datter af Peder Pedersen Ørum og hustru Mette Sørensdatter i Harridslev. Gift den 22. oktober 1842 i Harridslev med **Maren Jensdatter** (1804-1866), datter af Jens Hansen og hustru Maren Nielsdatter på Vanggaarden i Harridslev.

Ved den nye matrikel der trådte i kraft i 1844, blev gårdens hartkorn beregnet til: 6 Td. 1 Skp. og 2 Alb.

Maren Jensdatter – (1861 – 1865)

Gårdejerske (1804-1866), enke efter gårdens forrige ejer.

I 1861 blev tinglæst en tilladelse til Maren Jensdatter om at hun kunne hensidde i uskiftet bo.

I 1865 solgte hun gården til sønnen Jens Andersen for 2.000 Rigsdaler og heraf udgjorde 700 Rigsdaler for aftægt.

Et udsnit med Lindbjerg fra matrikelkort udarbejdet i 1864.

Jens Andersen – (1866 – 1904)

Gårdejer (1844-1916), søn af gårdens forrige ejer Anders Christensen Linde og hustru Maren Jensdatter. Gift den 13. juni 1868 i Harridslev med **Kirsten Christensen** (1848-1892), datter af gårdejer Christen Jensen Hougaard og hustru Else Christensdatter i Lindbjerg.

I følge senere ejendomsvurderinger oplyses, at der på Egegaard (Lindbjergvej 94) blev der opført et nyt stuehus i 1872 på 254 m².

En overlevering fra gamle dage fortæller at der på nabogården matrikel nr. 7a (Lindbjergvej 92), samme år, blev opført et identisk stuehus, bare spejlvendt, og at det var 2 søstre der som naboer boede på de 2 gårde. Stuehusene skulle være gaver, formentlig fra deres forældre.

Kilderne viser dog at det var en bror og en søster der boede som naboer på de 2 gårde.

Kirsten Christensens far, Christen Jensen Hougaard, der ejede matrikel nr. 7a, solgte denne gård til sin søn Jens Christian Christensen Hougaard i slutningen af 1873, og først i 1876 blev det nye stuehus opført på denne gård.

I 1904 solgte Jens Andersen gården til svigersønnen Peder Marius Pedersen Skipper. Svigersønnen skulle i forbindelse med overdragelsen overtage en kreditforeningsgæld for 24.000 kr. og udstede panteobligation til sin 4-årige datter Kirstine Pedersen Skipper for 4.000 kr. Herudover kom aftægtsforpligtelse med en kapitalværdi 1.500 kr.

Peder Marius Pedersen Skipper – (1904 – 1915)

Gårdejer (1868-1947), søn af Peder Pedersen Skipper og hustru Ane Dorthea Pedersen i Støvring. Gift 13. juni 1899 i Harridslev med **Else Marie Andersen** (1874-1925), datter af gårdens forrige ejer.

Matri. No 82	Peter Marius Pedersen Skipper	M	12/12 1868	S	Husfader	Gårdejer
"	Else Marie Skipper	K	5/2 1874	S	Husmoder	Husmoder
"	Kirstine Pedersen Skipper	K	24/5 1900		Barn	
"	Lorentz Poulsen Hvid	M	3/6 1885	U	Karl	Tjenestekarl
"	Poul Poulsen Hvid	M	11/4 1891	U	do	do
"	Kirstine Jørgensen	K	19/6 1884	U	Pige	Tjenestepige
"	Karen Andersen	K	1/11 1885	U	do	do
"	Jens Andersen	M	1/11 1846	E	Aftægtsmand	Aftægtsmand

Egegaards beboere ved folketællingen i 1906

Ved skøde af 3. april 1915 (tinglæst 15. april 1915) solgte Peder Marius Pedersen Skipper gården til Anton Christian Pallesen. Skødet er indført i skødebog nr. 85 for Nørhald, Støvring og Galten Herredsfoged på side 384.

Med dette skøde rykkede en helt ny slægt ind på gården, som havde været beboet af den samme slægt i 5 generationer siden 1728.

Anton Christian Pallesen – (1915 – 1924)

Gårdejer (1874-1924), søn af Jens Christian Thorup Pallesen og hustru Christiane Jørgensen i Giver i Himmerland. Gift med **Christine Caroline Christensen** (1869-1952), datter af bysmed Christen Andersen og hustru Mariane Christensdatter i Fårup.

Den nye familie på gården boede omkring århundredeskiftet i Sønderup i Himmerland, hvor børnene blev født.

Fra 1904 boede familien i Randers hvor de står registreret i folketællingen i 1911 og her nævnes at være bosat i Udenvang på matrikel nr. 524. Anton Pallesen nævnes her at være avlsbruger.

Egegaard, Harridslev Sogn. Postforb. og St.: Randers, hvortil c. 10 Km. Ejer: *Anton Christian Pallesen*, som overtog Gaarden 7. April 1915, er født paa Giver Mark 17. Juni 1874 og gift med *Kristine Karoline Christensen*, født i Faarup Smedebolig 13. Oktbr. 1869.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Lindbjerg. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 32,000 Kr. Brandassurance for Bygningerne 20,000 Kr. Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 45 $\frac{1}{2}$, Eng 7, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 21 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 21 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; Resten drives i Vekseldrift med Staldfoder og Græs. Jordens Bonitet er dyb Lermuld paa Lerunderlag. Der holdes 12 Køer, 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve og 2 Tyre af sortbroget jysk Race, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin og c. 30 Maanedsgriise.

Egegaard ligger i den nv. Del af Lindbjerg By. Den grundmurede Hovedb. bærer Rørtag ligesom alle Avlsb., der staar i Bindingsværk.

Her en beskrivelse af Egegaard i J. C. B. la Cours værk om danske gårde, kort efter den var blevet overtaget af den nye slægt.

Christine Caroline Pallesen – (1924 – 1925)

Enke efter afdøde Anton Christian Pallesen.

I 1924 blev der tinglyst en skifteudskrift som adkomst for hende, men allerede året efter solgte hun gården til sin søn.

Thorup Pallesen – (1925 – 1972)

Gårdejer (1899-1985), søn af gårdens forrige ejer. Gift 27. november 1925 i Øster Tørslev med **Signe Bay Jørgensen** (1903-1995), datter af Søren Bay Jørgensen og hustru Else Marie Pedersen i Knejsted.

[illegible]

Egegaards beboere ved folketællingen 1940

Kristian Pallesen – (1972 - 2022)

Gårdejer (født 1927), søn af gårdens forrige ejer.

Ivan Kondrup

13. januar 2026